

การวิเคราะห์ความเสี่ยงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์และพัฒนา ไก่สวยงามในตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

จิตวิสุทธิ์ ธรรมมา

องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลบ้านดู่ อำเภอเมือง
เชียงราย จังหวัดเชียงราย

ดร.อรวรรณ เชื้อเมืองพาน

ดร.วรลักษณ์ วรรณโล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ: 16 มิถุนายน 2566

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ: 19 มิถุนายน 2566

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ: 25 มิถุนายน 2566

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาไก่สวยงาม ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาไก่สวยงาม ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ทั้งหมดจำนวน 10 ราย โดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ คือกลยุทธ์ในการบริหารทรัพยากรบุคคลไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากสมาชิกบางคนอาจจะมีการทำงานขั้นตอนการเพาะพันธุ์ที่ผิดวิธี สมาชิกยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงจึงทำให้การเพาะพันธุ์เป็นไปได้ช้า ลูกค้าโดยทั่วไปและลูกค้าในชุมชนยังต้องการไก่พันธุ์สวยงาม ทำให้มีราคาค่อนข้างสูงและเป็นการอนุรักษ์ให้ลูกหลานสืบต่อไป ปัจจุบันมีผู้เพาะเลี้ยงรายใหม่เกิดขึ้นจำนวนมาก ทำให้ลูกค้ามีโอกาสเลือกไก่พันธุ์สวยงามที่หลากหลายมากขึ้น ทำให้การแข่งขันทางตลาดสูงขึ้นตาม ควรเพิ่มกลยุทธ์เพื่อให้สมาชิกต้องศึกษาพฤติกรรมความนิยมของผู้บริโภคและนำมาประยุกต์ให้เข้ากับยุคสมัย

ปัจจัยเสี่ยงด้านการดำเนินงาน คือไก่เป็นสัตว์ปีกที่สามารถเกิดโรคได้ง่ายในช่วงฤดูฝน และหากมีภัยพิบัติจากธรรมชาติอาจจะทำให้กระแสไฟฟ้าดับซึ่งเป็นปัญหาในการเพาะเลี้ยงไก่พันธุ์สวยงาม และหากได้มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิตไฟฟ้า เช่น การติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์ประกอบการเพาะเลี้ยงจะทำให้ปัญหาด้านการเลี้ยงลดลง

ปัจจัยเสี่ยงด้านการเงิน ได้แก่ ราคาอาหารสัตว์และยาสำหรับสัตว์ ราคาค่อนข้างสูง ต่อเนื่องจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ในปีที่ผ่านๆมา ทำให้ราคาไก่พันธุ์สวยงามและมีความต้องการของตลาดลดลงทำให้ขาดสภาพคล่องทางการเงิน ดังนั้นควรได้รับการสนับสนุนแหล่งเงินทุนจากทางภาครัฐ เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนและปลอดดอกเบี้ย ทำให้เกิดกำไรมากขึ้นและสามารถปันส่วนให้สมาชิกได้อย่างเท่าเทียมกัน

ปัจจัยเสี่ยงด้านกฎระเบียบ ได้แก่ กระบวนการทำงานไม่เป็นไปตามข้อตกลงกันภายในกลุ่ม เนื่องจากการจัดสรรเวลาของสมาชิกยังคงเป็นปัญหาอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ การบริหารจัดการ, ความเสี่ยง, วิสาหกิจชุมชน, ไก่สวยงาม

Risk Analysis of Community Enterprise, Beautiful Chicken Conservation and Development Group

In Ban Du Subdistrict, Mueang Chiang Rai District Chiang Rai

Chitvisut Thamma

*Local government organization Ban Du Subdistrict Municipality Mueang
Chiang Rai District Chiang Rai*

Received: 16 June 2023

Revised: 19 June 2023

Accepted: 25 June 2023

Dr. Orawon Chuamuangphan

Dr. Woralak Wannalo

Assistant Professor, Faculty of Accounting, Chiang Rai Rajabhat University

Abstract

The purpose of this study was To study the internal control system of Community Enterprise, Beautiful Chicken Conservation and Development Group. and to analyze the risks of Community Enterprise, Beautiful Chicken Conservation and Development Group Ban Du Subdistrict, Mueang Chiang Rai District Chiang Rai The population and the sample were 10 members of Community by participatory observation. in-depth interview group chat

The study found that Strategic Risk Factors is that the human resource management strategy is not as efficient as it should be Because some members may have done the wrong breeding process. Members still lack knowledge and understanding in farming, thus causing the breeding process to be slow. General customers and customers in the community still want beautiful chicken breeds. resulting in a relatively high price and conservation for future generations. Currently, there are many new Cultivators emerging. Giving customers the opportunity to choose a variety of beautiful chicken breeds. resulting in higher market competition Strategies should be added to allow members to study popular behaviors of consumers and apply them to the times.

Operational risk factors Chicken is a poultry that is prone to disease during the rainy season. And if there is a natural disaster, it may cause power outages, which is a problem in raising beautiful chickens. And if technology is introduced to help produce electricity, such as installing solar cells for farming, the farming problems will be reduced.

Financial risk factors include prices of animal feed and animal drugs. the price is quite high Continuing due to the epidemic situation of COVID-19 in the past year causing the price of beautiful chicken breeds and the market demand to decrease resulting in lack of financial liquidity Therefore, it should be supported by government funding

sources. To have working capital and interest free It generates more profit and can be allocated equally to members.

Regulatory risk factors include work processes that do not comply with agreements within the group. Because the time allocation of members is still a problem.

Keywords: Management, Risk, Community Enterprise, Beautiful Chicken

บทนำ

นับเป็นเวลาหลายพันปีมาแล้วที่มนุษย์ได้จับ ไก่ป่าเพื่อนำมาเลี้ยงเป็น ไก่บ้าน ในประเทศจีนมีการเลี้ยงไก่กันมาประมาณกว่า 3,000 ปี ไก่ที่เลี้ยง ณ กรุงบาบิโลน ได้ถูกนำไปจากอินเดียเมื่อ 2,500 ปี หลังจากนั้นอีกราว 100 ปี ต่อมาก็ขยายพันธุ์ไปที่ประเทศกรีซ ที่กรุงโรมพบว่ามีการเลี้ยงไก่มาตั้งแต่ก่อนคริสต์ศตวรรษ แต่การเลี้ยงไก่กันอย่างจริงจังนั้นเริ่มมาเมื่อประมาณกว่า 100 ปีนี้เอง และสิ่งที่จะช่วยให้การเลี้ยงไก่แพร่หลายในอดีต ก็คือ การชนไก่ ซึ่งเป็นได้ทั้งเกมกีฬาและการพนัน ที่นับว่าเป็นสิ่งจูงใจของนักเลี้ยงไก่ทั่วไป ต่อมามนุษย์มีความต้องการอาหารเพิ่มมากขึ้น เนื้อและไข่ของไก่ซึ่งมีรสชาติอร่อย ให้คุณค่าทางอาหารสูงจึงได้รับความนิยมเป็นอย่างยิ่ง ทำให้มีการพัฒนาสายพันธุ์ไก่เรื่อยมา จนกระทั่งมีการเลี้ยงขยายพันธุ์ไปทั่วโลก โดยเฉพาะ ไก่ป่า ที่มีลักษณะสำคัญที่ผิดกับนกชนิดอื่นๆ คือ บนหัวมีหงอนที่มีลักษณะเป็นเนื้อไม่แข็งหงอนที่เป็นขน มีเหนียงสองข้างห้อยลงมาที่โคนปากและคาง ที่บริเวณหน้าและคอนั้นมีลักษณะเป็นหนังเกลี้ยงๆ ไม่มีขน ส่วนขนตามตัวต่างๆ ไปมีสีสันทสวยงาม ขนหางตั้งเรียงกันเป็นสันสูงตรงกลาง มีขนหาง 14 – 16 เส้น เส้นกลางยาวปลายแหลมและอ่อนโค้ง แข็งมีเดือยข้างละอันเป็นอาวุธตัวเมียมีขนาดเล็กกว่าตัวผู้และสีขนไม่ฉูดฉาดสวยงามเท่าตัวผู้ แข็งไม่มีเดือย หงอนและเหนียงมีขนาดเล็กมาก จนกระทั่งบางตัวแทบจะไม่มี ไก่ป่า มีถิ่นกำเนิดอยู่ในเทือกเขาหิมาลัย ตลอดไปจนถึงประเทศจีน เกาหลี ไทหล่า อินเดีย พม่า ไทย ลาว เขมร เวียดนาม มาเลเซีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ไก่ป่า เป็นบรรพบุรุษของ ไก่บ้าน แตกต่างกันตรงที่ไก่ป่า มีขาเป็นสีเทาและตรงบริเวณโคนหางมีสีขาวเห็นเด่นชัด ในอดีตตั้งแต่สมัยก่อนกรุงสุโขทัยเป็นต้นมา จนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ประเทศไทยยังมีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์และมีสัตว์ป่ามากมายหลายประเภท โดยเฉพาะนกชนิดต่างๆ การล่านกเพื่อเป็นอาหารนับว่าเป็นเรื่องปกติของชาวบ้านทั่วไป และถือว่าเป็นอาชีพอย่างหนึ่ง ทำให้นักหลายชนิดต้องสูญพันธุ์ไปอย่างน่าเสียดาย ในจำนวนนกที่ถูกล่าเพื่อเป็นอาหารนั้น ไก่ป่า ซึ่งเป็นนกประเภทหนึ่งที่มีอยู่อย่างชุกชุมถูกล่ามากที่สุด เนื่องจากว่าเนื้อมีรสอร่อย ถ้าไม่สังเกตให้ดี ไก่ป่า จะไม่มีความแตกต่างจาก ไก่บ้าน มากนัก เนื่องจากว่า ไก่บ้าน สืบสายพันธุ์มาจาก ไก่ป่า โดยมนุษย์ได้นำ ไก่ป่า มาเลี้ยงไว้เพื่อเป็นสัตว์ในครัวเรือนเป็นเวลานานกว่า 4,400 ปี นอกจากจะเรียกนกชนิดนี้ว่า ไก่ป่า แล้ว บางครั้งยังเรียกว่า ไก่เถื่อน อีกด้วย ปัจจุบันไก่ป่าเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองประเภทที่ 2 ถึงแม้ว่า ไก่ป่า จะถูกตามล่าอยู่เป็นประจำ แต่เนื่องจาก ไก่ป่า มีการขยายพันธุ์อย่างรวดเร็ว จำนวนของ ไก่ป่า ตามธรรมชาติจึงคงมีเหลืออยู่อีกเป็นจำนวนมาก และจัดเป็นนกประจำถิ่นที่พบได้ทั่วทุกภาค ตั้งแต่บนที่ราบต่ำ จนถึงระดับความสูง 1,800 เมตร ในต่างประเทศเคยพบที่ระดับความสูง 2,000 เมตร ซึ่งนับว่าสูงมากที่สุดทีเดียว จึงเกิดกีฬา ไก่ชน หรือ ตีไก่ ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในประเทศแถบเอเชีย เช่น ไทย พม่า ลาว เขมร มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย การชนไก่ในแถบเอเชียมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน และเชื่อว่า ไก่ชน มีพัฒนาการมาจาก ไก่ป่า ซึ่งมนุษย์นำมาเลี้ยงไว้เพื่อเป็นอาหารประจำบ้าน เมื่อ ไก่ป่า มาอยู่กับคนนานเข้า ก็ขยายพันธุ์เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก นิสัยประจำตัวของไก่คือหวงถิ่นที่อยู่ ถ้ามีไก่ตัวอื่นๆ ข้ามถิ่นเข้ามา ก็จะออกปกป้องที่อยู่อาศัย หรือเมื่อมีการแย่งผสมพันธุ์กับตัวเมีย ไก่ตัวผู้ก็จะตีกัน ซึ่งทำให้เกิดการถือหางกันระหว่างเจ้าของไก่ และด้วยนิสัยของนักพนันจึงทำให้มีการแข่งขันกัน การพัฒนาสายพันธุ์ของ ไก่ป่า จึงมีวิวัฒนาการเรื่อยมา ในปัจจุบันไก่มีหลากหลายสายพันธุ์มากขึ้น มีทั้งไก่ป่า ไก่ชน ไก่สวยงาม โดยไก่สวยงามเลี้ยงไว้เพื่อความสวยงามและเป็นความสิริมงคล เสริมบารมีให้กับผู้เลี้ยง สร้างความสนใจให้กับผู้ที่อยากเลี้ยงไก่เป็นสัตว์เลี้ยงที่คล้ายๆกับสุนัขและแมว แต่เนื่องจากไก่สวยงามที่ค่อนข้างหายาก จึงต้องทำการคัดพ่อพันธุ์แม่พันธุ์ที่ดีและมีความ

สวยงามอยู่ในตัวมาทำการเพาะพันธุ์ เพื่อขยายพันธุ์ไก่สวยงามได้ดีและมีคุณภาพ อีกทั้งยังคงความอนุรักษ์พันธุ์ไก่สวยงามไว้ให้คู่กับเมืองไทย และยังสามารถรายได้ให้กับชาวบ้านและคนในชุมชนได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาไก่สวยงามในตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ทบทวนวรรณกรรม

ความเสี่ยง (Risk) คือ การวัดความสามารถ ที่จะดำเนินการให้วัตถุประสงค์ของงานประสบความสำเร็จ ภายใต้การตัดสินใจ งบประมาณ กำหนดเวลา และข้อจำกัดด้านเทคนิคที่เผชิญอยู่ อย่างเช่น การจัดทำโครงการเป็นชุด ของกิจกรรม ที่จะดำเนินการเรื่องใดเรื่องหนึ่งในอนาคต โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด มาดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ ภายใต้กรอบเวลาอันจำกัด ซึ่งเป็นกำหนดการปฏิบัติการในอนาคต ความเสี่ยงจึงอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา อันเนื่องมาจากความไม่แน่นอน และความจำกัดของทรัพยากรโครงการ ผู้บริหารโครงการจึงต้องจัดการความเสี่ยงของโครงการ เพื่อให้ปัญหาของโครงการลดน้อยลง และสามารถดำเนินการให้ประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงหรือ การบริหารความเสี่ยง (Risk management) คือ การจัดการความเสี่ยง ทั้งในกระบวนการในการระบุ วิเคราะห์(Risk analysis) ประเมิน (Risk assessment) ตรวจสอบ และควบคุมความเสี่ยงที่สัมพันธ์กับ กิจกรรม หน้าที่และกระบวนการทำงาน เพื่อให้องค์กรลดความเสียหายจากความเสี่ยงมากที่สุด อันเนื่องมาจากภัยที่องค์กรต้องเผชิญในเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือเรียกว่า อุบัติภัย (Accident)

ความเสี่ยง คือ เหตุการณ์การกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบต่อสร้างความเสียหายความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุความสำเร็จต่อการบรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ทั้งในระดับองค์การระดับหน่วยงานและระดับบุคคลได้ (คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดลงานบริหารความเสี่ยง, 2565)

ความเสี่ยงจำแนกได้เป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

- 1) ความเสี่ยงทางด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : SR)
- 2) ความเสี่ยงทางการเงิน (Financial Risk : FR)
- 3) ความเสี่ยงทางการปฏิบัติงาน (Operational Risk : OR)
- 4) ความเสี่ยงทางด้านกฎหมาย และข้อกำหนดผูกพันองค์กร (Compliance Risk : CR)

จรรยาธัม อินนพคุณและเฉลิมพร เย็นเยือก (2563) การจัดการความเสี่ยงในหน่วยงานภาครัฐ โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับ ด้านกลยุทธ์ ด้านการเงิน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านนโยบาย

จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร (2561) พบว่าปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับการบริหารความเสี่ยง และปัจจัยที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางตรงเชิงบวกกับผลการดำเนินงานขององค์กร ผ่านตัวแปรกลางการบริหารความเสี่ยง

กฤษณ์ พานสัมฤทธิ์ (2563) พบว่า คุณลักษณะที่ดีของผู้ประกอบการธุรกิจ ได้แก่ ด้านความเป็นอิสระในการบริหารงาน อิทธิพลของคุณลักษณะที่ดีของผู้ประกอบการ การบริหารจัดการของธุรกิจ และกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจ ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการตลาดของธุรกิจผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ในฟาร์มระบบปิด แนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์การตลาดสู่ความสำเร็จของธุรกิจผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ในฟาร์มระบบปิด ผู้ประกอบการของธุรกิจผู้ประกอบการเลี้ยงไก่ในฟาร์มระบบปิดจะต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานใหม่เพื่อประโยชน์ของลูกค้าและธุรกิจ อยู่เสมอ นำเครื่องมือ เครื่องจักร หรือเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการผลิตสินค้าหรือบริการผลิตสินค้ามีราคาต่ำกว่าผู้ให้บริการรายอื่น และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า ผู้ขายวัตถุดิบ และคู่แข่ง

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาไก่สวยงาม ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ทั้งหมดจำนวน 10 ราย โดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดของประชากร

เครื่องมือที่ใช้ศึกษา

ข้อมูลปฐมภูมิ คือ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participant observation) การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview - IDI) การสนทนากลุ่ม (focus group discussion - FGD) การรวบรวมข้อมูลเอกสาร (documentary search)

ข้อมูลทุติยภูมิ คือการศึกษา ค้นคว้าหาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย รวมไปถึงงานวิจัยต่างๆที่ใช้อ้างอิง

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาข้อมูลกลุ่มเบื้องต้น การสังเกตการณ์ การศึกษาสภาพแวดล้อมทั่วไป เพื่อให้ได้เครื่องมือคือแบบสัมภาษณ์ ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญถึงความเที่ยงและความครบถ้วนของข้อมูลจำนวน 3 ท่าน

ขั้นตอนที่ 3 จัดเสวนากลุ่มการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อให้ได้คำตอบของข้อคำถาม

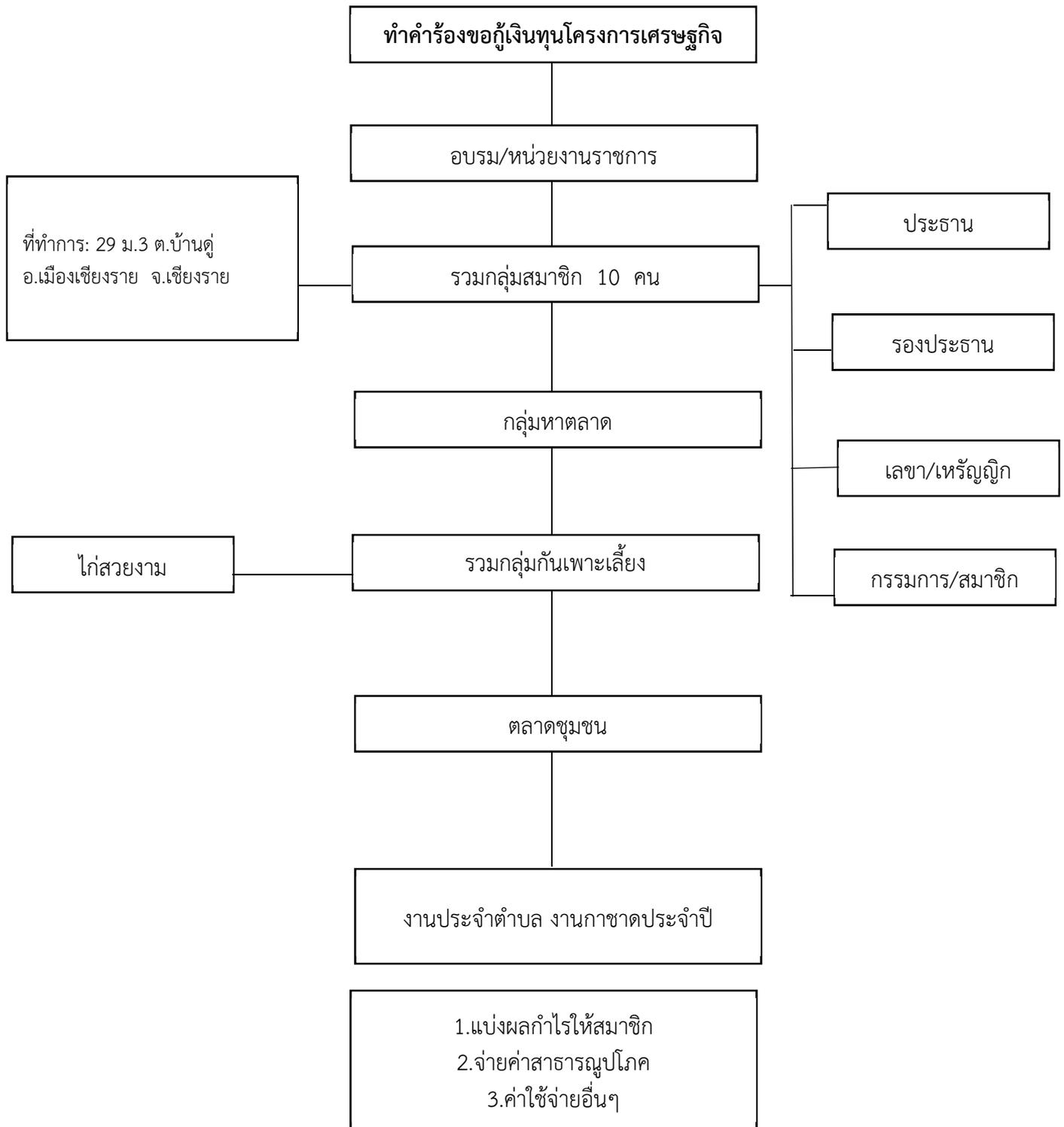
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินและการวิเคราะห์ความเสี่ยงการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหาจากบันทึกการสัมภาษณ์ บันทึกการสังเกต ดังตัวอย่างการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบบันทึกการสัมภาษณ์

ผลการศึกษา

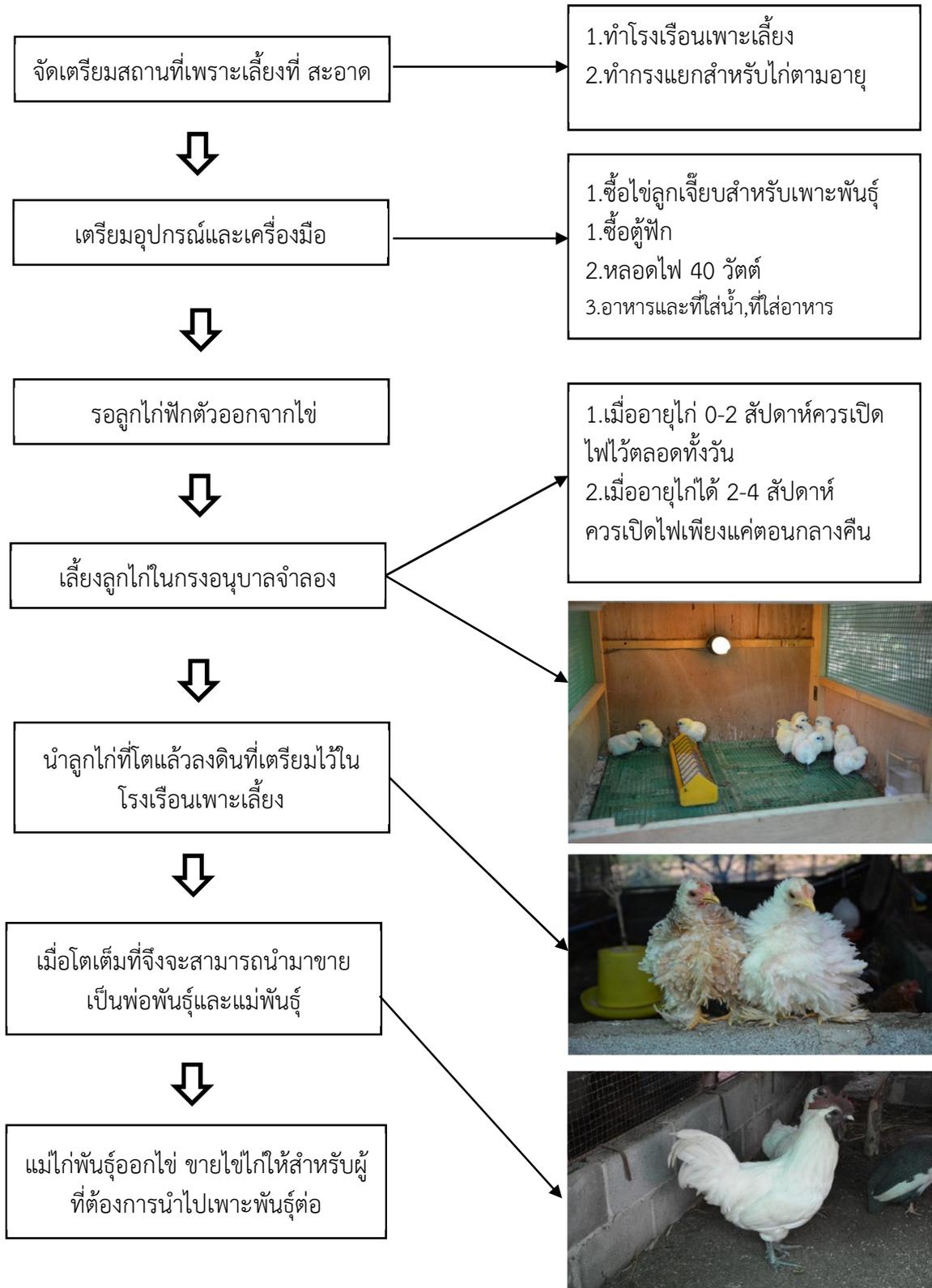
จากการศึกษาพบว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาไก่สวยงาม ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เริ่มดำเนินงาน เมื่อปี พ.ศ. 2559 ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 10 ราย มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาไก่สวยงาม

ภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาโก๋สวยงาม

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาไก่สวยงาม ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านดู่
มีขั้นตอนการเพาะเลี้ยงพันธุ์ไก่สวยงาม ดังนี้

ภาพที่ 2 แสดงขั้นตอนการเพาะเลี้ยงพันธุ์ไก่สวยงาม

เป้าหมายของการผลิตมีดังนี้

1. เพื่อเพาะพันธุ์ไก่สวยงามให้มีคุณภาพ สุขภาพแข็งแรง ไม่มีโรคภัยแรง
2. เพื่อการอนุรักษ์ไก่พันธุ์สวยงามไว้ ให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ได้สืบสานต่อไป
3. เพื่อรวมกลุ่มกันก่อให้เกิดวิสาหกิจชุมชนและสร้างรายได้ให้สมาชิกภายในกลุ่ม

การวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงทั้ง 4 ด้านดังนี้

1. ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์
2. ปัจจัยเสี่ยงด้านการดำเนินงาน
3. ปัจจัยเสี่ยงด้านการเงิน
4. ปัจจัยเสี่ยงด้านกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

โดยใช้เกณฑ์การวัดเป็นเชิงปริมาณและมีระดับความเสี่ยงระดับคะแนน

ระดับ โอกาส 5 = สูงมาก 4 = สูง 3 = ปานกลาง 2 = น้อย 1 = น้อยมาก

ตารางที่ 1 แสดงการกำหนดผลกระทบด้านกลยุทธ์

ระดับ	ระดับผลกระทบ	รายละเอียด
1	ต่ำมาก	สำเร็จตามแผน 91-100 %
2	ต่ำ	สำเร็จตามแผน 81-90 %
3	ปานกลาง	สำเร็จตามแผน 71-80 %
4	สูง	สำเร็จตามแผน 61-70 %
5	สูงมาก	สำเร็จตามแผน 1-60 %

ตารางที่ 2 แสดงการกำหนดผลกระทบด้านการปฏิบัติงาน

ระดับ	ระดับผลกระทบ	รายละเอียด
1	ต่ำมาก	สำเร็จตามแผน 91-100 %
2	ต่ำ	สำเร็จตามแผน 81-90 %
3	ปานกลาง	สำเร็จตามแผน 71-80 %
4	สูง	สำเร็จตามแผน 61-70 %
5	สูงมาก	สำเร็จตามแผน 1-60 %

ตารางที่ 3 แสดงการกำหนดผลกระทบด้านการเงิน

ระดับ	ระดับผลกระทบ	รายละเอียด
1	ต่ำมาก	1-100 บาท
2	ต่ำ	101-300 บาท
3	ปานกลาง	301-500 บาท
4	สูง	501-1,000 บาท
5	สูงมาก	1,000 บาท ขึ้นไป

ตารางที่ 4 แสดงการกำหนดผลกระทบด้านนโยบาย/กฎหมาย/ระเบียบ/ข้อบังคับ

ระดับ	ระดับผลกระทบ	รายละเอียด
1	ต่ำมาก	การไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบข้อบังคับที่ไม่มีนัยสำคัญ
2	ต่ำ	การละเมิดข้อกำหนดที่ไม่มีนัยสำคัญ
3	ปานกลาง	การฝ่าฝืนข้อกำหนดที่มีนัยสำคัญ ที่มีการสอบสวนหรือรายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งดำเนินคดีและ/หรือเรียกร้องค่าเสียหายหากเป็นไปได้
4	สูง	การละเมิดข้อกำหนดที่มีนัยสำคัญ
5	สูงมาก	การฟ้องร้องดำเนินคดีและเรียกร้องค่าเสียหายที่สำคัญ ซึ่งเป็นคดีที่สำคัญมากรวมถึงการฟ้องร้องที่เกิดการรวมตัวกันของผู้ที่ได้รับความเสียหาย

จากนั้นนำการวิเคราะห์ค่าคะแนนโดยนำโอกาสมาคูณกับผลกระทบจะได้ระดับความเสี่ยง ได้ดังตารางดังนี้

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความเสี่ยงและแนวทางการบริหารความเสี่ยงปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์

1. ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์	ระดับความเสี่ยง	ความเสี่ยง
1.1 แผนกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร	15	ต้องให้ความรู้กับสมาชิกอย่างละเอียดและรอบด้านเรื่องการดูแลรักษาลูกไก่อยู่เสมอ เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้น
1.2 แนวทางการขายหรือส่งเข้าตลาดค่อนข้างน้อย	9	ต้องหาตลาดเพื่อนำไก่สวยงามไปเผยแพร่เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากตอนนี้มีการนำออกตลาดค่อนข้างน้อย
1.3 นโยบายการขาย การตลาดไม่สม่ำเสมอ	15	ควรจัดทำช่องทางการติดต่อที่ชัดเจนขึ้น เช่น ทำเพจ facebook อัปเดตข้อมูลข่าวสารเป็นประจำ และนำออกไปขายที่ตลาดหรืองานต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ความเสี่ยงและแนวทางการบริหารความเสี่ยงปัจจัยเสี่ยงด้านการดำเนินงาน

2. ปัจจัยเสี่ยงด้านการดำเนินงาน	ระดับความเสี่ยง	ความเสี่ยง
2.1 ความเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติ	15	ภัยธรรมชาติ อยู่ในระดับปานกลางและมีโอกาสเกิดขึ้นสูง เนื่องจากอาจเกิดพายุฝนฟ้าคะนองอย่างรุนแรงทำให้กระแสไฟฟ้าดับ จะส่งผลให้ไม่มีไฟฟ้าใช้สำหรับเพาะเลี้ยงลูกไก่ อายุ 0-4 สัปดาห์
2.2 การใช้เทคโนโลยีล้ำสมัย การขาดนวัตกรรม	9	เทคโนโลยีล้ำสมัย อยู่ในระดับปานกลางและมีโอกาสเกิดขึ้นบ้าง เนื่องจากเทคโนโลยีล้ำมากขึ้นเรื่อยๆ ถ้ามีเทคโนโลยีมาช่วยในการทำงาน อาจทำให้การทำงานรวดเร็วขึ้น และลดขั้นตอนการผลิตได้มากขึ้น
2.3 ความปลอดภัยและอุบัติเหตุในการกระบวนการผลิต	4	อุบัติเหตุในการทำงาน อยู่ในระดับน้อยและมีโอกาสเกิดขึ้นน้อย เนื่องจากสมาชิกมีความชำนาญในการทำงานระดับนี้

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ความเสี่ยงและแนวทางการบริหารความเสี่ยงปัจจัยเสี่ยงด้านการดำเนินงาน

3. ปัจจัยเสี่ยงด้านการเงิน	ระดับความเสี่ยง	ความเสี่ยง
3.1 ความผันผวนของราคาอาหารสัตว์ และยาสำหรับสัตว์	15	ค่าอาหารสัตว์ และยาสำหรับสัตว์ ราคาไม่คงที่ อยู่ในระดับสูงและมีโอกาสเกิดขึ้นบ้าง เนื่องจากสถานะเงินเฟ้อจากเศรษฐกิจที่ถดถอย และจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19 ที่ผ่านมา ทำให้ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้น และกำไรลดลง จึงต้องแจ้งลูกค้าเรื่องการปรับราคาเนื่องจากต้นทุนเพิ่มขึ้น
3.2 การจัดสรรต้นทุนกำไร	9	การจัดสรรต้นทุน กำไร อยู่ในระดับปานกลางและมีโอกาสเกิดขึ้นบ้าง เนื่องจากได้รับเงินกู้สนับสนุนจากรัฐ และไม่เสียดอกเบี้ย ทำให้กำไรที่ได้จัดสรร ปันส่วนให้สมาชิกได้อย่างเท่าเทียมกัน

3.3 การ จ่าย ดอกเบี้ย หรือ ค่าปรับ กรณี ชำระเงิน หรือการ ขาด สภาพ คล่องใน การ ดำเนินงาน	2	อาจโดนคิดดอกเบี้ย หากคืนเงินกู้ล่าช้า ทำให้ขาดสภาพคล่องในการชำระหนี้ อยู่ในระดับน้อยและมีโอกาสเกิดขึ้นยาก เนื่องจากทางหน่วยงานภาครัฐให้ระยะเวลาในการชำระหนี้เป็นเวลา 3 ปี ทำให้สมาชิกสามารถทำกำไรได้ในระดับหนึ่ง เพียงพอต่อการใช้นี้เงินกู้ยืม
---	---	--

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ความเสี่ยงและแนวทางการบริหารความเสี่ยงปัจจัยเสี่ยงด้านกฎระเบียบ

4.ปัจจัยเสี่ยงด้านกฎระเบียบ	ระดับความเสี่ยง	ความเสี่ยง
4.1 กระบวนการทำงานไม่เป็นไปตามข้อตกลง หรือการทำผิดกฎระเบียบ	15	กระบวนการทำงานไม่เป็นไปตามข้อตกลง มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมากและมีโอกาสเกิดขึ้นบ้าง เนื่องจากมีการเพาะเลี้ยงที่ผิดวิธีที่อาจส่งผลในการเพาะพันธุ์ลูกไก่สวยงาม อาจทำให้ได้ผลผลิตไม่ตรงตามที่กำหนด

จากการศึกษาสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ได้แก่ การบริหารทรัพยากรบุคคลไม่ได้ประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากสมาชิกบางท่านอาจจะมีทำขั้นตอนที่ผิดวิธีและด้วยภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น จึงทำการเพาะเลี้ยงได้ผลดีเยี่ยมอยู่ในระดับสูงมากและมีโอกาสเกิดขึ้นน้อย เนื่องจากสมาชิกยังขาดความรู้ความเข้าใจในบางส่วน จึงทำให้การเพาะพันธุ์เป็นไปได้ช้า และได้ผลลัพธ์ที่อาจจะน้อยกว่าเป้า อยู่ในระดับปานกลางและมีโอกาสเกิดขึ้นบ้าง เนื่องจากลูกค้าโดยทั่วไปยังมีความต้องการ ลูกค้าในชุมชนยังต้องการเพาะเลี้ยงไก่พันธุ์สวยงาม เนื่องจากมีราคาที่สูงและเพื่ออนุรักษ์ให้ลูกหลานสืบต่อไป อยู่ในระดับปานกลางและมีโอกาสเกิดขึ้นสูง เนื่องจากมีผู้ค้ารายใหม่เกิดขึ้น ทำให้ลูกค้ามีโอกาสเลือกที่หลากหลาย จึงทำให้การแข่งขันทางตลาดสูงขึ้น สมาชิกต้องศึกษาพฤติกรรม ความนิยมของผู้บริโภคและนำมาประยุกต์ให้เข้ากับยุคสมัย

ปัจจัยเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ได้แก่ เนื่องจากไก่เป็นสัตว์ปีกที่สามารถเกิดโรคได้ง่าย ในช่วงฤดูฝน และหากมีภัยพิบัติจากธรรมชาติอาจจะทำให้กระแสไฟฟ้าดับ อยู่ในระดับปานกลางและมีโอกาสเกิดขึ้นบ้าง เนื่องจากเทคโนโลยีล้ำมากขึ้นเรื่อย ๆ ถ้ามีเทคโนโลยีมาช่วยในการทำงานอาจทำให้การทำงาน

รวดเร็วขึ้น และลดขั้นตอนการผลิตได้มากขึ้นอุบัติเหตุในการทำงาน อยู่ในระดับน้อยและมีโอกาสเกิดขึ้นน้อย เนื่องจากสมาชิกมีความชำนาญในการทำงานระดับหนึ่ง

ปัจจัยเสี่ยงด้านการเงิน ได้แก่ ราคาอาหารสัตว์และยาสำหรับสัตว์ ราคาไม่คงที่อยู่ในระดับสูงและมีโอกาสเกิดขึ้นบ้าง เนื่องจากสภาวะเงินเฟ้อจากเศรษฐกิจที่ถดถอย และจากสถานการณ์โรคระบาดโควิด-19ที่ผ่านมา ทำให้ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้น และกำไรลดลง จึงต้องแจ้งลูกค้าเรื่องการปรับราคาเนื่องจากต้นทุนเพิ่มขึ้นการจัดสรรต้นทุน กำไร อยู่ในระดับปานกลางและมีโอกาสเกิดขึ้นบ้าง เนื่องจากได้รับเงินกู้สนับสนุนจากรัฐ และไม่เสียดอกเบี้ย ทำให้กำไรที่ได้จัดสรร ปันส่วนให้สมาชิกได้อย่างเท่าเทียมกันอาจโดนคิดดอกเบี้ย หากคืนเงินกู้ล่าช้า ทำให้ขาดสภาพคล่องในการชำระหนี้ อยู่ในระดับน้อยและมีโอกาสเกิดขึ้นยาก

ปัจจัยเสี่ยงด้านกฎระเบียบ ได้แก่ กระบวนการทำงานไม่เป็นไปตามข้อตกลง มีผลกระทบอยู่ในระดับสูงมากและมีโอกาสเกิดขึ้นบ้าง เนื่องจากเวลาที่ว่างไม่ตรงกันของสมาชิกทำให้เกิดการไม่ทำตามกฎระเบียบมากขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อการผลิต ทำให้ผลิตผ้าทอได้ไม่เพียงพอต่อการจัดสรรกำไรให้แก่สมาชิก

อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความเสี่ยงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาไก่สวยงาม ตำบลบ้านดู่ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย สามารถอภิปรายผลได้ว่า ความเสี่ยงประกอบด้วยความเสี่ยงด้าน ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงาน ด้านการเงิน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ เช่นเดียวกับจรรยาวัตร อินนพคุณและเฉลิมพร เย็นเยือก (2563) ที่พบว่า การจัดการความเสี่ยงในหน่วยงานภาครัฐโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับ ด้านกลยุทธ์ ด้านการเงิน ด้านกฎหมายและกฎระเบียบ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านนโยบาย หากผู้ประกอบการสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงในแต่ละด้านได้ก็สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้เช่นเดียวกับจตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร (2561) ที่พบว่า การบริหารความเสี่ยงส่งผลทางตรงต่อผลการดำเนินงานของกิจการ หากมีการบริหารความเสี่ยงจะสามารถดำเนินงานไปได้ดีมากกว่าการไม่มีการบริหารจัดการความเสี่ยง การบริหารงานด้านกลยุทธ์ด้านการพัฒนาคนใหม่ความรู้ด้านการตลาดมีผลต่อการเลี้ยงไก่เช่นเดียวกับ กฤษณ์ พานสัมฤทธิ์ (2563) ที่พบว่า การบริหารจัดการของธุรกิจ และกลยุทธ์การตลาดของธุรกิจ ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการตลาดของธุรกิจอุปกรณ์การเลี้ยงไก่ในฟาร์มระบบปิด แนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์การตลาดสู่ความสำเร็จของธุรกิจอุปกรณ์การเลี้ยงไก่ในฟาร์มระบบปิด ผู้ประกอบการของธุรกิจอุปกรณ์การเลี้ยงไก่ในฟาร์มระบบปิดจะต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานใหม่เพื่อประโยชน์ของลูกค้าและธุรกิจ อยู่เสมอนำเครื่องมือ เครื่องจักร หรือเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการผลิตสินค้าหรือบริการผลิตสินค้ามีราคาต่ำกว่าผู้ให้บริการรายอื่น และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้า ผู้ขายวัตถุดิบ และคู่แข่ง การบริหารความเสี่ยงของวิสาหกิจชุมชนต้องประกอบไปด้วยทั้งหมด 4 ด้านได้แก่ ปัจจัยเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ปัจจัยเสี่ยงด้านการดำเนินงาน ปัจจัยเสี่ยงด้านการเงินและปัจจัยเสี่ยงด้านกฎระเบียบ ไม่ว่าจะเป็นนโยบาย แผนงานและกลยุทธ์ต่างๆที่นำมาใช้ ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีเพื่อช่วยในการดำเนินงานหรือด้านการตลาด การจัดหาแหล่งเงินทุน รวมไปถึงการที่ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบถือเป็นปัจจัยเสี่ยง

ทางธุรกิจ สอดคล้องกับ กานต์ธีรา พลະบุตร (2562) ที่พบว่าความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและระบบสารสนเทศ มีผลกระทบต่อองค์กรวิสาหกิจชุมชนมีมากที่สุดคือความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรนำความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงทั้ง 4 ด้านไปดำเนินการจัดการบริหารความเสี่ยงของการวิเคราะห์ความเสี่ยงของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพาะเลี้ยงไก่พันธุ์สวยงามโดยทั่วไปเพื่อการหาแนวทางการป้องกันและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไป อาจเพิ่มกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น หรืออาจนำเครื่องมือในการวิจัยแบบอื่นมาให้ เช่น แบบสอบถาม เพื่อเกิดความเที่ยงและความหลากหลายของงานวิจัยมากขึ้น แนวทางการบริหารความเสี่ยงจากการเพาะเลี้ยงไก่สวยงามต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณ์ พานสัมฤทธิ์ (2563). แนวทางการบริหารจัดการในการขับเคลื่อนกลยุทธ์การตลาดสู่ความสำเร็จของธุรกิจอุปกรณ์การเลี้ยงไก่ในฟาร์มระบบปิดในประเทศไทย. **วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ**. 5(3). 210-225.
- กานต์ธีรา พลະบุตร. (2562). กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลต่อความอยู่รอดขององค์กร: การศึกษาเชิงประจักษ์ของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดเลย. **วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**. 11(4). 60-80
- จรรยาธัม อินนพคุณและเฉลิมพร เย็นเยือก.(2563).การจัดการความเสี่ยงในหน่วยงานภาครัฐ กรณีศึกษาหน่วยงานราชการ อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี.**วารสารรัตติกาล**. 14(33).90-104
- จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร. (2561).การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์กร: หลักฐานเชิงประจักษ์บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.**วารสารมหาวิทยาลัยศิลปกร**. 11(3). 3279-3330.
- วรรัตน์ เขียวโพรี. (2560). รูปแบบการบริหารความเสี่ยงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน.งานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี